

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.1269/2016/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Katona Sándor a tanács elnöke
. Krecsik Eldoróda előadó bíró
. Molnár Gábor Miklós bíró
Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2017. január 12.
Az ügy tárgya: terrorcselekmény
elkövetésével fenyegetés büntette és más
bűncselekmények
Terhelt(ek): ... I. rendű terhelt
Elsőfok: Nyíregyházi Törvényszék 2015. február
kihirdetett 4.B.185/2013/166. számú ítélete
Másodfok: Ítéltábla 2016. március 21-én kihirdetett
Bf.I.258/2015/51. számú ítélete
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: ... I. rendű terhelt
Az indítvány iránya: ... I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntette és más bűncselekmények miatt ... és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben ... I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Nyíregyházi Törvényszék 4.B.185/2013/166. számú ítéletét, illetőleg a Debreceni Ítéltábla Bf.I.258/2015/51. számú ítéletét ... I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntette és más bűncselekmények miatt ... és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék a nyilvános tárgyaláson meghozott és 2015. február 2-án kihirdetett 4.B.185/2013/166. számú ítéletében ... I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki
- terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntetében [1978. évi IV. törvény - továbbiakban: korábbi Btk. 261. § (1) bekezdés a) pont, (7) bekezdés],
 - közveszéllyel fenyegetés vétségében (korábbi Btk. 270/A. §), és
 - 2 rendbeli - melyből 1 rendbeli kísérlet - közérdekű üzem működése megzavarásának büntetében [korábbi Btk. 260. § (1) bekezdés].
- [2] Ezért őt, mint visszaesőt - halmazati büntetésül - 4 év fegyházbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 6.B.368/2004/41. számú, illetőleg a Győri Ítéltábla Bf.44/2006/18. számú ítéletének végrehajtása során engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette. Megállapította, hogy az I. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Elrendelte a Tatabányai Városi Bíróság 8.B.548/2004/21. számú ítéletével kiszabott 10 hónap börtönbüntetés végrehajtását. Az I. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította. Rendelkezett a bűnjelekről, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.
- [3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész az I. rendű terhelt terhére súlyosítás végett, míg az I. rendű terhelt és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentettek be fellebbezést.
- [4] A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2016. március 21-én tartott nyilvános ülésen meghozott Bf.I.258/2015/51. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta: az I. rendű terhelt cselekményei közül a terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntetteként minősített cselekményét a korábbi Btk. 261. § (7) bekezdése szerint jelölte meg, a közveszéllyel fenyegetés vétsége esetében pedig a korábbi Btk. 270/A. § (1) bekezdés a) pontját hívta fel. Az I. rendű terhelt fegyházbüntetését 3 évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetését is 3 évre enyhítette. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II.

- [5] **II/1.** A jogerős ítélet ellen ... I. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melynek jogalapját a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában jelölte meg.
- [6] Az indítvány - utalva a Be. 373. § (2) bekezdés II./c pontjára - alapvetően azt kifogásolja, hogy az ügyben a másodfokú - jogerős - ítéletet olyan bíróság hozta meg, mely a cselekmény sértettje.

Álláspontja szerint ugyanis a fenyegetés folytán a Debreceni Ítéltábla épületét ki kellett üríteni (minden más debreceni bíróság mellett), ezzel sértette annak működését. Indokolásul hivatkozott a BH 2004.222. számú jogesetre, amely kimondja: „A helyi bíróság nem önálló jogi személy, de korlátozottan jogképes, a működését megzavaró közveszéllyel fenyegetés sértettje lehet; ebben az esetben az adott bűncselekmény elbírálásából kizárt.”

Az indítványozó utalt arra, hogy a felülvizsgálatban kifogásolt eljárási szabálysértést az eljárás folyamán folyamatosan jelezték, azonban az eredményre nem vezetett.

Ezt meghaladóan a felülvizsgálati indítvány - jelezve azt, hogy az eljáró bíróságok által megvalósított jogsértés nem felülvizsgálati ok - törvénysértőnek ítéli meg a Tatabányai Városi Bíróság 8.B.548/2004/21. számú ítéletével kiszabott 10 hónap - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetés utólagos végrehajtásának elrendelését, tekintettel arra, hogy e büntetés tekintetében a törvényi mentesítés 2009. december 13-án beállt.

... I. rendű terhelt mindezek alapján a sérelmezett másodfokú határozat hatályon kívül helyezését és hatáskörrel és illetékességgel rendelkező más másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését indítványozta.

- [7] A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta (BF.1334/2016.).
- [8] **II/2.** A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsülésen bírálta el.
- [9] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt, illetve tartalmában hivatkozott - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott - okból, másrészt - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bekezdés] bírálta felül.
- [10] Ennek során a felülvizsgálati indítványt érdemében alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.
- [11] Elöljáróban jegyzi meg a Kúria, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, ebből következően kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében tételesen felsorolt okok miatt van helye. Emellett a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (4) bekezdésére tekintettel csak az indítványban megjelölt felülvizsgálati okra, valamint - a hivatkozott rendelkezés (5) bekezdése alapján hivatalból folytatandó vizsgálat keretében - a 416. § (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti eljárási szabálysértésekre lehet figyelemmel.
- [12] A felülvizsgálat szabályrendszere értelmében a tényállás helyessége a felülvizsgálat tárgya nem lehet. A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (1) bekezdésének törvényi előírása szerint a tényálláshoz kötöttség érvényesül. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított

tényállás az irányadó, ez a tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. Annak vizsgálatánál tehát, hogy a bűnösség megállapítása, vagy a cselekmény jogi minősítése törvényes-e, csak a jogerős határozatban megállapított irányadó tényállás vehető figyelembe. Eljárási szabálysértés vizsgálatára is csak akkor kerülhet sor, ha az a büntető eljárási törvényben kimerítően felsorolt, felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási szabálysértések között szerepel. Ezért azokat az indítványokat, illetőleg az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra, vagy a tényállásban nem szereplő tényekre hivatkoznak, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak helye nincs [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés].

- [13] A Kúria az indítványozó által felhozott érveket a felülvizsgálat törvényileg szabályozott okainak tükrében vizsgálta.
- [14] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [15] Ekként felülvizsgálati ok a Be. 373. § (1) bekezdés II. pont b) alpontja szerinti abszolút eljárási szabálysértés, és feltétlen hatályon kívül helyezést eredményez, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.
- [16] A Kúria - osztva a Legfőbb Ügyészség álláspontját - a terhelt felülvizsgálati indítványában a másodfokon eljáró bíró kizártságára vonatkozó kifogása az alábbi indok okán nem alapos.
- [17] A Be. 21. § (1) bekezdése tételesen felsorolja, hogy mely esetekben állnak fenn kizárási okok a bíróval szemben. A kizárási okok abszolút és relatív okokra oszthatók. A Be. 21. § (1) bekezdésében rögzített öt kizárási okból négy az a)-d) pontban szereplő, továbbá a (3) és a (4) bekezdésben írtak az abszolút okok. Ezek az okok olyan tények, amelyek fennállásakor az elfogultságot a jogalkotó vélelmezi és a vélelem megdönthetetlen. Az abszolút kizárási ok az érintett bíró kizárását eredményezi, minden további vizsgálódás nélkül. A Be. 21. § (1) bekezdés e) pontjában írt kizárási ok a relatív kizárási okot tartalmazza, ami szerint bíróként nem járhat el az, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható. Nem jelent tehát feltétlen kizárást, azt, hogy fennáll-e, esetenként kell mérlegelni, és az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell a személyes pártatlanságot.
- [18] A bírói gyakorlat egyértelmű és következetes abban, hogy a bírák elfogultságának megállapítására csak konkrét és alapos okból kerülhet sor. A Be. 21. § (1) bekezdés e) pontja szerinti kizárás iránti bejelentés alaposságát a konkrét ügghöz kötötten, valóságos tények alapján kell tisztázni (BH 2012.147.).
- [19] Jelen ügyben ilyen - a tárgyilagos eljárás iránt kételyt ébresztő - körülmény nem áll fenn.
- [20] A terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés bűncselekményénél a

diszpozíció cél- és eszközcselekményből tevődik össze. Többek között az állami szerv kényszerítése gyakorlatilag nyitott törvényi tényállási övezet, azaz az elkövetőnek bármilyen kényszerítésre alkalmas és valaminek megtételére, meg nem tételére, vagy eltűrésére alkalmas módon kifejtett, erőszakos, vagy fenyegető magatartása tényállásszerű. A bűncselekménnyel védeni kívánt érdeket a Büntető Törvénykönyvnek az a fejezete juttatja kifejezésre, amelyben az adott bűncselekmény szabályozásra került. Ez pedig a közrend elleni bűncselekményeken belül a közbiztonság elleni bűncselekmények. Ebből következően a cselekmény a passzív alany sérelmét meghaladóan a közbiztonság ellen, annak megingatására irányul.

- [21] A felülvizsgálati indítvány utal arra, hogy több ízben is terjesztett elő a terhelt elfogultságra alapított kizárási indítványt a Debreceni Ítéltábla ellen. A Kúria legutóbb - 2015. január 6-án - hozott Bkk.I.1814/2014/2. számú végzésében, melyben a terhelt kérelmét elutasította, jelen felülvizsgálati indítványban kifogásolt kérdéskörre is választ adott. Nevezetesen azt, az ítéltábla a bűncselekménnyel annyiban érintett, hogy a fenyegetés folytán az épületét ki kellett ürítenie. Ez a körülmény azonban nem alapoz meg kizárási okot, mivel ez nem a bűncselekmény sértettje. A terhelt által hivatkozott BH 2004.222. számon közzétett eseti döntés pedig jelen ügyben nem irányadó; lényeges különbség a közzétett eseti döntés alapjául szolgáló és a jelen ügy között, miszerint abban az ügyben a megyei bíróság bírái is bejelentették elfogultságukat, jelen ügyben a Debreceni Ítéltábla bírái ezt - helyesen - a három kizárási kérelemnél egyetlen esetben sem tették meg.
- [22] Mindezek alapján abszolút - feltétlen hatályon kívül helyezést maga után vonó - eljárási szabálysértésként kifogásolt bírói elfogultság a Kúria álláspontja szerint jelen ügyben nem állapítható meg.
- [23] **II/3.** A Kúria mindemellett a felülvizsgálati indítványnak a hivatkozott anyagi jogi szabályszegésre vonatkozó részét vizsgálva megállapítja, hogy a Be. 416. § (4) bekezdés c) pontja kifejezetten kizárja a felülvizsgálatot, ha a kifogás tárgyában különleges eljárás vehető igénybe. A Be. 572. §-a szerinti különleges eljárás biztosítja azt a lehetőséget, hogy a bíróság utólag vizsgálja és megfelelő döntést hozzon abban a kérdésben, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére törvénysértően került-e sor, vagy sem.

III.

- [24] Mindezekre figyelemmel - s miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 426. § alapján - ... I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[25] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki. A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

, 2017. január 12.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Lévai Viktória
tisztviselő